

Svetovna kuhinja

Količina in vrsta hrane, ki jo povprečen prebivalec porabi na dan, je zelo odvisna od tega, na katerem koncu sveta živi, prav tako pa se je poraba v zadnjih 50 letih ponekod močno spremenila.

PIŠETA IN RIŠETA
Aljaž Vesel in Ajda Bevc

METODOLOŠKI KOMENTAR

Grafika prikazuje gibanja porabe hrane v kilogramih na prebivalca na dan, med letoma 1961 in 2011. Poraba hrane pomeni količino hrane, ki pride do končnega porabnika. Koliko te hrane se dejansko poje, lahko le ugibamo.

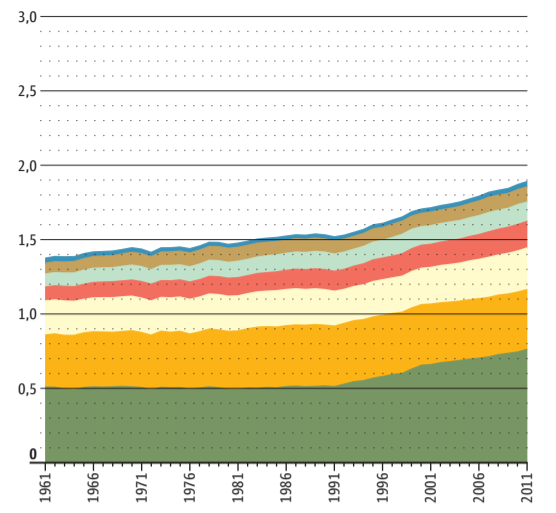
Desno je prikazano svetovno povprečje, spodaj pa povprečje v 12 različnih državah. Podatke smo pridobili s FAOSTAT, statističnega spletnega mesta Organizacije združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO).

Za nadaljnje branje priporočamo serijo prispevkov *The Future of Food*, projekt družbe National Geographic, v sklopu katerega so iz istega vira podatkov pripravili tudi interaktivno grafiko: natgeofood.com.

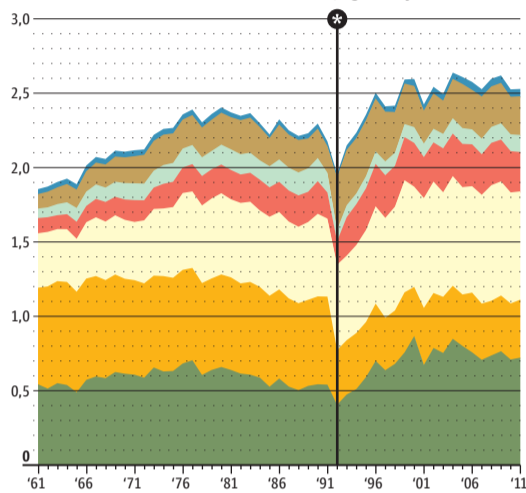
- **SADJE IN ZELENJAVA**
sadje, zelenjava, gomoljnice, stročnice
- **ZRNJE**
riž, pšenica, koruza, druga žita
- **MLEČNI IZDELKI IN JAJCA**
mleko, jajca, živalske maščobe
- **MESO**
govedina, svinjina, perutnina, ribe, morski sadeži
- **SLADKORJI IN MAŠČOBE**
sladkor in sladila, rastlinska olja, oljnice
- **ALKOHOLNE PIJAČE**
pivo, vino, žgane pijače
- **DRUGO**

Svet

kilogrami na prebivalca na dan, prikazani v naloženem grafikonu

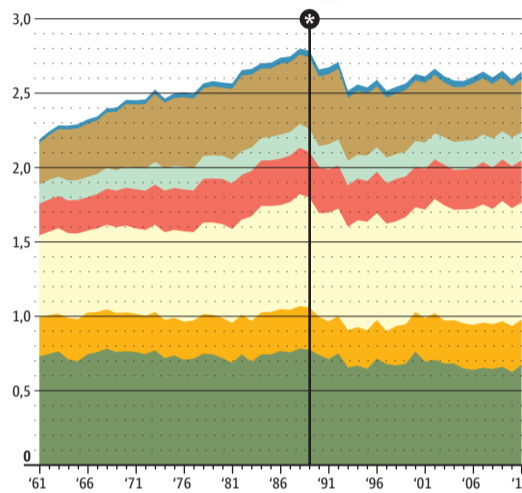

Slovenija

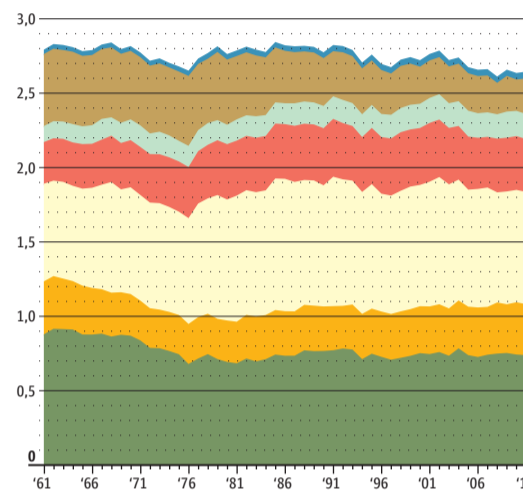
FAO prikazuje podatke o porabi hrane za države članice ZN. Ker je Slovenija postala članica OZN leta 1992, se podatki do tega leta nanašajo na SFR Jugoslavijo, od tega leta dalje pa na Slovenijo.

Nemčija

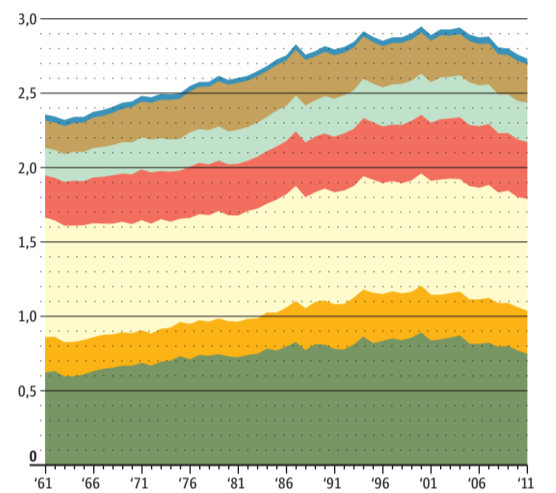
Peta na svetu po porabi hrane Nemčija zaseda prvo mesto v porabi in zaužitju alkohola. Največ energije Nemci pridobijo iz mleka, mlečnih izdelkov in jajc.

Francija

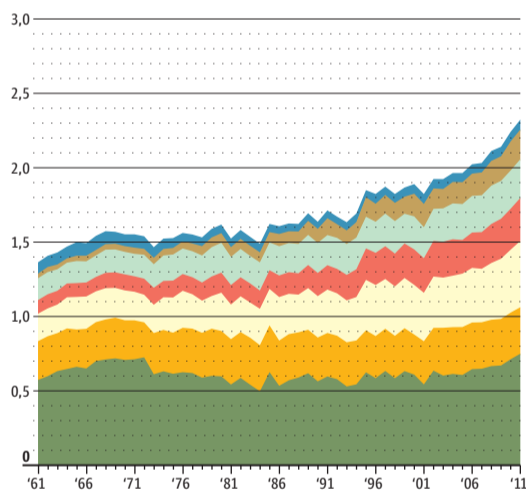
Francija je dežela vina in sirov. Ne glede na to je sredi 90. let začela upadati poraba manj zdrave hrane (alkohol, sladkor, maščobe), se pa Francozi, tudi za ceno zdravja, niso pripravili odpovedati užitek ob sirih.

ZDA

ZDA je največja proizvajalka oljnih semen, istočasno pa so njeni prebivalci znani po nezdravi prehrani. Povprečno prebivalec ZDA zaužije 2,5-krat več rastlinskih olj kot pred 50 leti, kar znese več kot polovico 26-odstotnega porasta v zaužitju kalorij.

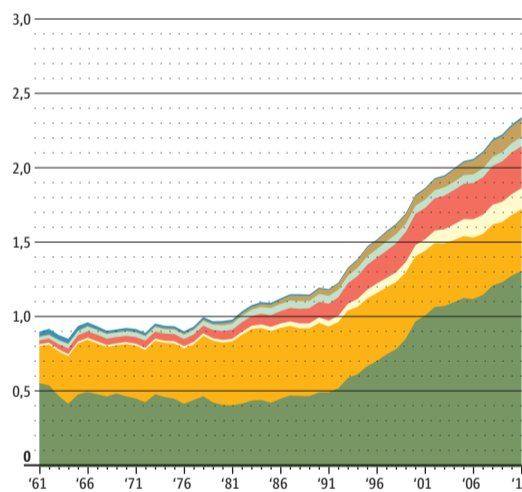
Brazilija

Brazilija je največja svetovna proizvajalka sladkorja, kar se odraža v visokem odstotku porabe sladkorja in maščob. Poraba na prebivalca je od leta 1961 močno zrasla, kar gre pripisati hitro rastočemu brazilskemu gospodarstvu.

Kitajska

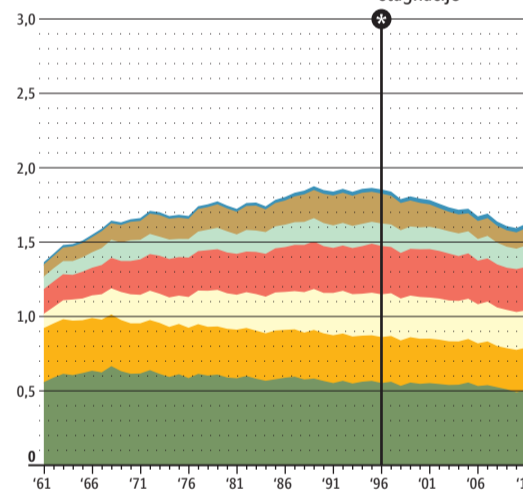
zavzema vse entitete Ljudske republike

Kitajsko gospodarstvo je nedavno na lestvici največjih gospodarstev sveta na prvem mestu izpodrinilo ameriško. Povprečen prebivalec te danes še vedno komunistične države zaužije dvakrat več kalorij, kot jih je zaužil pred 50 leti.

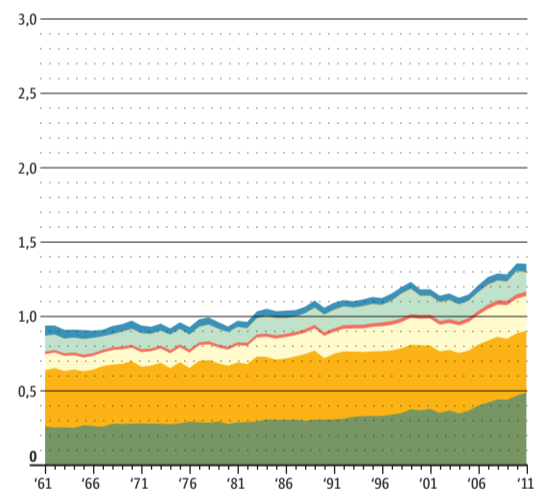
Japonska

začetek gospodarske stagnacije

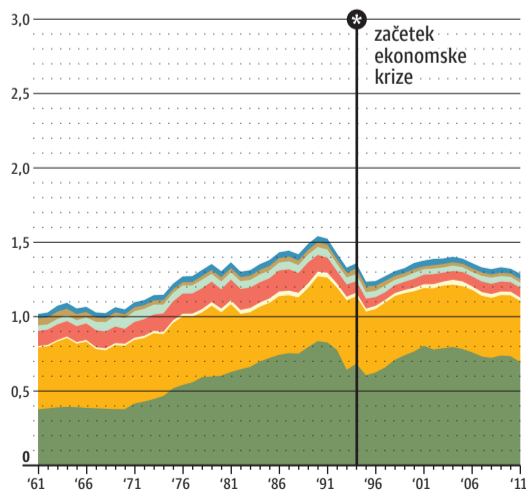
V 90. letih je državo prizadela gospodarska kriza, kar se je odrazilo tudi v porabi hrane. Po letu 1961 je začela upadati poraba riža, na jedilniku pa so ga nadomestili meso, mlečni izdelki in jajca.

Indija

Čeprav se je prebivalstvo Indije v zadnjih 50 letih skoraj podvojilo, indijsko gospodarstvo pa je med najhitreje rastočimi ma svetu, se njihov primarno vegetarijanski jedilnik ni veliko spremenjal. Indijci zaužijejo manj mesa kot katerikoli drug narod.

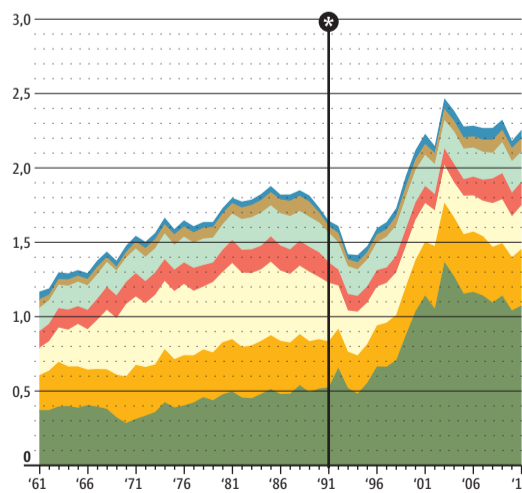
Severna Koreja

Severna Koreja je še danes država pod trdim komunističnim režimom. Več kot polovico zaužite hrane predstavljajo žita. Jedilnik Severnih Korejcev se v 50 letih ni bistveno spreminjal, za razliko od sosede Južne Koreje.

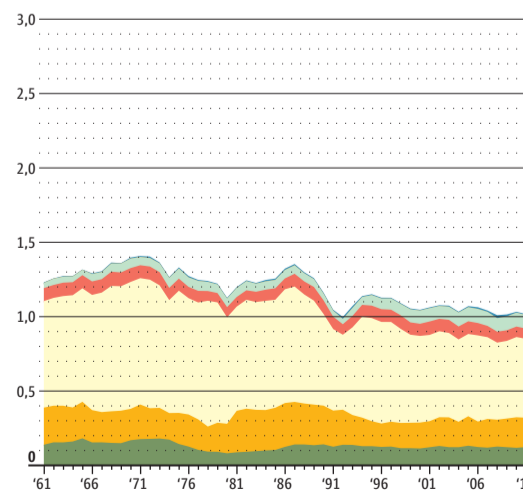
Kuba

razpad Sovjetske zveze

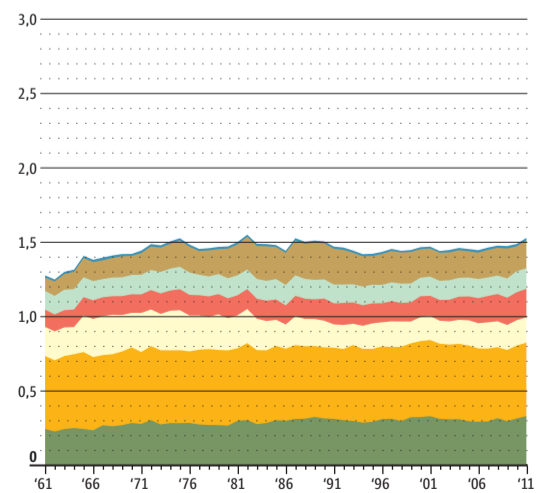
Ko je 1991 Sovjetska zveza razpadla in se je končala menjava dobrin Kube s to nekdanjo državo, je dnevni vnos hrane padel za 23 odstotkov. Kubanska vlada se je odzvala s prestrukturiranjem kmetijstva, kar se danes kaže v visoki porabi sadja in zelenjave.

Somalija

Somalija sodi med najrevnejše afriške države. Njeni prebivalci med svetovnimi narodi zaužijejo najmanj hrane. Njihov dnevni obrok se giblje okoli 1700 kalorij, več kot polovico jedilnika pa sestavljajo mlečni izdelki.

Južna Afrika

Republika Južna Afrika je najbogatejša država afriške celine. Prehrana je bogata z mesom, obenem pa je država velika svetovna proizvajalka vin.

OBJEKTIV

Priloga časopisa Dnevnik, 25. 10. 2014
www.dnevnik.si/objektiv